

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul a fost elaborat de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (MDED).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Schemei de ajutor de stat regional pentru investiții realizate în Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024, a fost elaborat în scopul majorării bugetului Schemei de ajutor de stat, eficientizării mecanismului de evaluare a eligibilității proiectelor investiționale, precum și al implementării recomandărilor formulate de Curtea de Conturi în Raportul de audit al conformității asupra procesului de autorizare, monitorizare și raportare a ajutorului de stat acordat beneficiarilor în Republica Moldova pentru perioada 2023–2025.

Totodată, proiectul este elaborat în contextul implementării Planului de Creștere al Uniunii Europene pentru Republica Moldova pentru perioada 2025–2027, fundamentat pe Agenda de Reforme aferentă acestuia. În acest sens, proiectul contribuie la realizarea măsurii de reformă 1.4.12 din cadrul Agendei de Reforme (termen de realizare – decembrie 2027), potrivit căreia Republica Moldova și-a asumat angajamentul de a asigura semnarea anuală a cel puțin 10 acte de acordare a ajutorului de stat.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

La data de 31.12.2025 au fost depuse 35 de cereri de solicitare a ajutorului de stat și dosare conexe, care sunt aprobate/la diferite etape de examinare conform Tabelului nr.1

Tabelul 1. Date cu privire la cererile de acordare a ajutorului de stat

Indicator	Mii, MDL
<i>Volumul Investițiilor preconizate, mii lei</i>	2.647.460,9
<i>Valoarea costurilor eligibile, mii lei</i>	2.412.752,5
<i>Valoarea ajutorului de stat dintre care:</i>	1.330.827,5
<i>sub formă de scutirea la impozitul pe venit</i>	998.120,6
<i>sub formă de grant nerambursabil</i>	332.706,9

Sursa: date MDED.

În acest context, dinamica mecanismului de ajutor de stat denotă următoarele:

- bugetul schemei de ajutor de stat, stabilit inițial la 2 miliarde lei (*din care 0,5 miliarde lei pentru componenta de grant și 1,5 miliarde lei pentru reducerea de la plata impozitului pe venit*), a înregistrat o creștere pe partea de cerere. Conform datelor prezentate în Tabelul 1, din totalul proiectelor investiționale depuse către furnizor, deja au fost formulate solicitări de ajutor de stat în valoare de aproximativ 1,3 miliarde lei, implicit 0,3 miliarde lei pentru componenta de grant.
- este necesară o triere suplimentară a proiectelor de investiții, realizată de către organul colegial interinstituțional în baza Metodologiei de evaluare adoptată de către MDED, în calitate de Furnizor al ajutorului de stat pentru prezenta schemă.

În același timp, practica de aplicare a Schemei evidențiază necesitatea:

- clarificării obiectivelor măsurii și a indicatorilor de rezultat monitorizați;

- stabilirii unui cadru procedural mai riguros în situația cererilor incomplete sau eronate;
- ajustării condițiilor de eligibilitate, inclusiv prin introducerea unor filtre suplimentare care să excludă situațiile ce pot afecta integritatea și compatibilitatea ajutorului de stat, precum și prin raportarea la proiectul unic de investiții;
- utilizării consecvente a terminologiei contractuale pe întreg textul Schemei.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul propune un set coerent de modificări menite să consolideze funcționalitatea Schemei și să sporească claritatea și eficiența mecanismelor de aplicare. Ajustările urmăresc alinierea mai bună a instrumentului de sprijin la obiectivele strategice ale politicilor economice, inclusiv dezvoltarea industriei prelucrătoare, stimularea investițiilor cu valoare adăugată ridicată și avansarea procesului de integrare europeană, asigurând totodată o utilizare mai echilibrată și predictibilă a resurselor alocate.

În primul rând, se majorează bugetul total al schemei de la 2,0 miliarde lei la **4,0 miliarde lei**, ceea ce reflectă dublarea capacității de sprijin disponibilă pentru mediul de afaceri. Din această sumă, **1,0 miliard lei** va fi destinat granturilor nerambursabile, iar **3,0 miliarde lei** – facilității fiscale de reducere cu 50% a impozitului pe venit.

Totodată, se menține structura de acordare a ajutorului pentru fiecare proiect în proporție de 25% grant și 75% scutire parțială de la plata impozitului pe venit aferent veniturilor realizate din activitățile eligibile. În același context, plafonul maxim al ajutorului de stat per proiect se reduce de la 20% la 10% din valoarea bugetului Schemei, în vederea asigurării unei distribuții echilibrate a resurselor și evitării concentrării disproporționate a sprijinului.

Un element esențial îl constituie completarea Schemei cu prevederi exprese privind obiectivul măsurii, prin introducerea punctului 1¹ și a punctului 1², care definesc scopul general al intervenției – stimularea realizării investițiilor inițiale în industria prelucrătoare – și direcțiile prioritare urmărite, inclusiv creșterea volumului investițiilor private, susținerea proiectelor cu valoare adăugată ridicată, crearea și menținerea locurilor de muncă stabile și calificate, precum și creșterea productivității și a nivelului de tehnologizare a întreprinderilor.

Proiectul introduce, de asemenea, ajustări relevante ale condițiilor de eligibilitate, prin completarea punctului 17 cu subpunctele 17.9 și 17.10, care exclud întreprinderile ce fac parte dintr-un grup în legătură cu același proiect unic de investiții, precum și întreprinderile controlate de persoane ce fac obiectul unor măsuri restrictive internaționale, în sensul Legea nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale.

În vederea clarificării regulilor aplicabile diversificării unei unități existente, punctul 25 este reformulat astfel încât costurile eligibile să depășească cu cel puțin 200% valoarea contabilă a activelor reutilizate, reprezentând utilaje, instalații și echipamente tehnologice utilizate în procesul de producție, astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precedă începerea lucrărilor.

O altă intervenție de fond vizează eficientizarea procedurii de examinare a cererilor. Prin reformularea punctului 39 și completarea cu punctele 39¹–39³ se instituie un mecanism procedural mai riguros, care reglementează notificarea solicitantului în cazul cererilor incomplete sau cu erori evidente, termenul de cinci zile lucrătoare pentru transmiterea completărilor, regula solicitării de completare o singură dată (cu posibilitatea unei a doua solicitări, în cazuri justificate), precum și respingerea motivată a cererii fără examinare pe fond în situația neconformității sau a neprezentării completărilor în termen.

Totodată, proiectul consolidează mecanismul de monitorizare a implementării proiectelor investiționale, prin reformularea punctelor 59–61 ale Schemei. Noile prevederi stabilesc explicit obligația furnizorului ajutorului de stat de a verifica, în cadrul procesului de monitorizare, respectarea condițiilor de acordare a ajutorului, respectarea intensității și valorii maxime admisibile a acestuia, precum și realizarea indicatorilor economici cantitativi stabiliți la etapa de evaluare a proiectului investițional. Evaluarea acestor indicatori se realizează anual, pe o perioadă de 3 ani consecutivi pentru întreprinderile mici și mijlocii și 5 ani consecutivi pentru întreprinderile mari, în baza unei metodologii de monitorizare aprobate prin ordinul conducătorului entității care are calitatea de furnizor.

În funcție de rezultatele monitorizării, se instituie un mecanism gradual de măsuri corective, bazat pe punctajul obținut de proiect: continuarea acordării ajutorului de stat în cazul proiectelor conforme, emiterea unui avertisment cu termen de remediere în cazul conformității parțiale și, în situațiile de neconformitate, inițierea procedurii de stopare a acordării ajutorului de stat și/sau recuperarea acestuia. Această abordare contribuie la consolidarea disciplinei în utilizarea fondurilor publice și la asigurarea unei monitorizări transparente și eficiente a rezultatelor economice generate de proiectele susținute.

Pe lângă aceste elemente de conținut, proiectul include și ajustări de natură tehnică, prin uniformizarea terminologiei utilizate în textul Schemei – înlocuirea sintagmei „actul de acordare a ajutorului de stat regional” cu „contractul în baza căruia s-a acordat ajutorul de stat regional” – precum și clarificarea expresă a plății ajutorului sub formă de grant la punctul 9.

Necesitatea intrării în vigoare a hotărârii la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova este determinată de necesitatea aplicării fără întârziere a prevederilor ajustate, pentru a asigura continuitatea procesului de examinare a cererilor, aplicarea uniformă a regulilor procedurale și utilizarea eficientă a resurselor alocate în cadrul Schemei.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate/sesizate/comunicate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra sectorului public.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru întreaga perioadă de implementare, Schema de ajutor de stat regional pentru investiții va fi aplicată până la 31 decembrie 2036, dată-limită până la care pot fi efectuate ultimele plăți sub formă de grant și scutiri fiscale. Bugetul total al schemei este stabilit la 4,0 miliarde lei, reflectând dublarea capacității inițiale de sprijin. Din această sumă, 3,0 miliarde lei sunt destinate scutirilor parțiale de la plata impozitului pe venit, iar 1,0 miliard lei constituie componenta de grant.

Sprijinul acordat fiecărui proiect investițional va combina măsuri fiscale și financiare directe – 25% sub formă de grant și cel puțin 75% sub formă de reducere de 50% a impozitului pe venit.

Finanțarea ajutorului de stat sub formă de grant va fi realizată din Asistența Uniunii Europene pentru anii 2025–2027, destinată implementării Pilonului I al Agendei de Reforme, măsura 12 „Acordarea ajutorului de stat în conformitate cu Schema de ajutor de stat pentru investiții”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 875/2024, precum și din alte instrumente financiare de preaderare.

Conform CBTM pentru perioada 2026–2028, bugetarea schemei de ajutor de stat se prezintă după cum urmează: pentru anul 2026 – 250,0 milioane lei; pentru anii 2027–2028 – câte 300,0 milioane lei anual.

Analiza impactului fiscal estimativ indică un efect multiplicator semnificativ asupra veniturilor publice: pentru fiecare 1 leu acordat sub formă de ajutor de stat, se estimează generarea a aproximativ 8 lei venituri la bugetul public național, ca urmare a efectelor cumulative ale investițiilor realizate

(impozit pe venit, TVA, contribuții sociale și medicale, impozite locale, precum și efecte indirecte generate în lanțurile valorice).

Acest raport favorabil între costul bugetar și veniturile generate demonstrează sustenabilitatea financiară a schemei și justifică utilizarea resurselor publice ca instrument de stimulare a investițiilor și de extindere a bazei fiscale pe termen mediu și lung.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul anticipat asupra sectorului privat este semnificativ, odată ce este dublat bugetul schemei de ajutor de stat. Doar în anul 2025 – Q1 și Q2 – de când schema de ajutor de stat a devenit operațională au fost aprobate 20 cereri de acordare a ajutorului de stat cu proiecte investiționale de peste 2 miliarde MDL. Altele 13 cereri cu investiții de peste 800 mil lei urmează a fi aprobate.

4.4. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ nu are impact social direct, doar indirect prin menținerea locurilor de muncă existente și prin oportunitatea de a crea noi locuri de muncă.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prezentul proiect de act normativ nu are impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Prezentul proiect de act normativ are impact cel puțin neutru asupra mediului – stimularea investițiilor care re tehnologizează sectorul industrial din Republica Moldova este în linie cu angajamentele naționale în materie de protecția mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Prezentul proiect de act normativ nu are alte impacturi.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect de act normativ nu presupune transpunerea legislației Uniunii Europene în cadrul legal Republicii Moldova.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Întru respectarea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării la compartimentul /transparența decizională/ și <http://particip.gov.md/> pe data de 24.02.2026 https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16247 Proiectul va fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu art. 32 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin expedierea acestuia tuturor părților interesate.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul hotărârii de Guvern va fi supus expertizei anticorupție conform art. 36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Centru Național Anticorupție și expertizei juridice conform art. 37 din Legea citată, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul este în conformitate cu legislația în vigoare și, prin urmare, nu solicită amendamente la cadrul juridic actual.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Elaborarea și aprobare prin Ordinul ministrului dezvoltării economice și digitalizării a Metodologiei de evaluare a eligibilității beneficiarilor de către organul colegial interinstituțional.